

สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
The condition of academic administration of schools under
the Phayao Town Municipality Phayao Province.

หนึ่งฤทัย นนเลาพล

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

The condition of academic administration of schools under
the Phayao Town Municipality Phayao Province.

หนึ่งฤทัย นนเลาพล

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2567

ชื่อเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัด
พะเยา
ผู้วิจัย นางสาวหนึ่งฤทัย นนเลาพล
ชื่อปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัชภูมิ สีสมญ)

..... กรรมการ
(ดร.ปวินท์ เทพคุณหมิตต์)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ดร.สุชาติ ใจภักดี)

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก อนุมัติให้รายงาน
การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา

..... คณบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม)

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก ดร.ปวินท์ เทพคุณหมิมิตต์ และดร.จารุวรรณ นาตัน อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไข ข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา ตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง และขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาอิสระครั้งนี้ ขอขอบคุณบิดามารดาครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิทยการวางรากฐานแก่ผู้วิจัยและขอขอบคุณผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและ ท่านอื่น ๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือ และข้อเสนอแนะในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้

หนึ่งฤทัย นนเลาพล

ชื่อเรื่อง	: สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
ผู้วิจัย	: นางสาวหนึ่งฤทัย นนเลาพล
ชื่อปริญญา	: ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร.ปวินท์ เทพคุณหมิมิตต์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ดร.จารุวรรณ นาดัน
ปีที่สำเร็จการศึกษา	: 2567
สถาบัน	: สถาบันวิทยาการการแห่งแปซิฟิก

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ใน 4 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การวัดผลประเมินผล 4) การประกันคุณภาพภายใน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 12 คน ครูผู้สอน จำนวน 194 คน รวมทั้งสิ้น 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F (F-test) และ t-test

ผลการศึกษา พบว่า 1) การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ตามขอบข่ายภารกิจการบริหารงานวิชาการโรงเรียน 4 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการประกันคุณภาพภายใน ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลต่างกัน พบว่า ปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล อายุ ตำแหน่งและประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน ส่วนปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคล เพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ,โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

Title : The condition of academic administration of schools under the Phayao Town Municipality Phayao Province.

Author : Miss. Nuengruethai Nonlaophon

Degree : Master of Education (Educational Administration)

Advisor : Dr.Pawin Thepgoonhanimitta

Co-advisor : Dr.Jaruwan Natan

Graduated year : 2024

Institute : Pacific Institute of Management Science.

ABSTRACT

The purpose of this independent study is to examine the academic administration of schools under the Phayao Municipality in Phayao Province in four areas: 1) Development of school curriculum, 2) Management of teaching and learning, 3) Assessment and evaluation, and 4) Internal quality assurance. The sample group consisted of 12 school administrators and 194 teachers, totaling 206 individuals. The tools used for data collection included a checklist questionnaire, a rating scale questionnaire, and an open-ended questionnaire. The statistical methods used for data analysis were percentages, mean, standard deviation, F-test, and t-test.

The findings revealed that:

1) The overall academic administration of schools under the Phayao Municipality was rated at a high level. When considering the four areas, the management of teaching and learning was rated the highest, followed by internal quality assurance, assessment and evaluation, and curriculum development.

2) A comparison of academic management practices based on the perspectives of school administrators and teachers with different personal background factors showed that differences in age, position, and work experience resulted in differing opinions. However, gender differences did not lead to differing opinions.

Keywords: academic administration, schools under the Phayao Town Municipality

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.4 สมมติฐานงานวิจัย.....	3
1.5 กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1.1 การบริหารสถานศึกษา.....	5
2.1.2 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ.....	6
2.1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ.....	7
2.1.4 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ.....	10
2.2 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ.....	11
2.2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา.....	11
2.2.2 การจัดการเรียนการสอน.....	13
2.2.3 การวัดผลประเมินผล.....	14
2.2.4 การประกันคุณภาพภายใน.....	17
2.3 บริบทพื้นที่โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา.....	19
2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	21

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	25
3.1 ประชากร.....	25
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	25
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล.....	26
บทที่ 4 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
4.2 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	41
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	41
5.2 อภิปรายผล.....	43
5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้.....	46
5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป.....	46
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	50
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
ภาคผนวก ข รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยและหนังสือขอความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย.....	56
ประวัติผู้วิจัย	63

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การสังเคราะห์งานวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ.....	19
3.1 การแสดงจำนวนประชากรผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา.....	25
4.1 การแสดงข้อมูลพื้นฐาน จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน	29
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาในภาพรวม.....	30
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	31
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ด้านการจัดการเรียนการสอน	32
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ด้านการวัดและประเมินผล.....	33
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ด้านการประกันคุณภาพภายใน.....	34
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเพศ กับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา.....	36
4.8 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน ที่ 1 เพศมีผลต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา.....	37
4.9 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 อายุ กับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา.....	38
4.10 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ตำแหน่ง กับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา.....	39
4.11 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 ประสบการณ์การทำงาน กับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา.....	40

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1.5.1	กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	3

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาช่วยพัฒนาความคิด ความรู้ทางวิชาการและทักษะที่จำเป็นสำหรับการทำงาน ตลอดจนการดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่ ส่งเสริมให้เกิดความคิดเชิงวิเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาและความเข้าใจที่ลึกซึ้งในหลายๆ ด้าน การเข้าถึงการศึกษาที่ดีเป็นกุญแจสำคัญในการลดความเหลื่อมล้ำและส่งเสริมความเท่าเทียม โดยเปิดโอกาสให้ผู้คนจากทุกสภาพแวดล้อมมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาและโอกาสในการปรับปรุงคุณภาพชีวิต และเป็นพื้นฐานสำคัญในการเตรียมความพร้อมสำหรับอาชีพที่มั่นคง ช่วยให้บุคคลมีทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการเข้าสู่ตลาดงาน นอกจากนี้ยังช่วยให้เข้าใจและเคารพต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรม ส่งเสริมความตระหนักรู้ทางสังคม การศึกษาจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นสำหรับมนุษย์และประเทศชาติอย่างมาก เพราะเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาความสามารถและพัฒนาศักยภาพของบุคคลเป็นต้นทุนทางปัญญาที่สำคัญในการประกอบสัมมาอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข อันจะนำไปสู่เสถียรภาพและความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) หมวดหน้าที่ 12 ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์ การพัฒนาแห่งอนาคต

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ถึงที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2562 การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของการบริหารโรงเรียน และเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ทั้งผู้บริหารโรงเรียน คณะครูและผู้ที่ส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดแนวทางปฏิบัติการ ประเมินผล มีการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง มุ่งให้มีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปสถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการไปได้อย่างอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนโรงเรียน และชุมชน การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียน การสอน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนและชุมชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

จากความสำคัญของการบริหารงานวิชาการดังกล่าว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องให้ความสำคัญ ใส่ใจดูแลระบบการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ แต่จากการศึกษาข้อมูลและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมไปถึงการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาในสังกัด ปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในภาพรวม ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ทั้งนี้อาจมีสาเหตุมาจากเทคนิควิธีการสอนของครู มาตรฐานของครูในการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา สื่อการเรียนการสอน ความสามารถในการรับรู้ของผู้เรียน ความสนใจในการเรียน ความพร้อมของผู้เรียนและการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนรวมทั้งแหล่งเรียนรู้อื่นๆ ที่ยังไม่เพียงพอต่อการศึกษาค้นคว้า (ฐาปณีย์ จำปา ,2555)

จากผลการประเมินประเมินสมรรถนะนักเรียนมาตรฐานสากล หรือ PISA (Programme for International Student Assessment) ของประเทศไทย ปี 2022 พบว่า นักเรียนไทยมีคะแนนเฉลี่ย ด้านคณิตศาสตร์ 394 คะแนน ด้านวิทยาศาสตร์ 409 คะแนน และด้านการอ่าน 379 คะแนน ซึ่งเมื่อเทียบกับ PISA 2018 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของประเทศไทยทั้งสามด้านลดลง โดยด้านคณิตศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยลดลง 25 คะแนน ส่วนด้านวิทยาศาสตร์และการอ่าน มีคะแนนเฉลี่ยลดลง 17 คะแนน และ 14 คะแนน และมีคะแนนเฉลี่ยทั้งสามด้านต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศสมาชิก OECD สะท้อนให้เห็นว่าระบบการศึกษาไทยกำลังมีปัญหา อาจเกิดจากการบริหารงานวิชาการและจากการทดสอบเพื่อประเมินความสามารถในการอ่านและการเขียน สำหรับเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2 โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ประจำปีการศึกษา 2566 พบว่าอยู่ในเกณฑ์ต้องปรับปรุง จากแนวคิดและสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเป็นแนวทางให้กองการศึกษา เทศบาลเมืองพะเยา พัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา
- 1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เลือกศึกษาพื้นที่ของโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ซึ่งเป็นการเลือกพื้นที่ศึกษาแบบเจาะจง (Purposive Selective)

1.3.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา จำนวน 206 คน

1.3.3 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการศึกษาตามภารกิจงานด้านการบริหารงานวิชาการ โดยการสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เพื่อกำหนดกรอบงานวิจัย ประกอบด้วยภารกิจการบริหารงานด้านวิชาการ 4 ด้าน ดังนี้

- 1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.การจัดการเรียนการสอน
- 3.การวัดผลประเมินผล
- 4.การประกันคุณภาพภายใน

1.3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

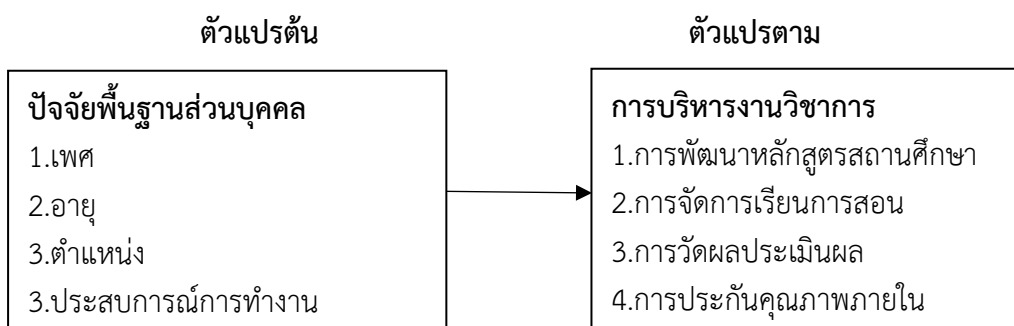
ในการศึกษาครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาในการศึกษา เริ่มตั้งแต่เดือน กุมภาพันธ์ – ตุลาคม 2567

1.4 สมมติฐานงานวิจัย

1.4.1 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา อยู่ในระดับมาก

1.4.2 สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาจังหวัดพะเยา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลต่างกัน มีความแตกต่างกัน

1.5 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ได้ทราบถึงสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

1.6.2 ได้ข้อมูลสำหรับวางแผนเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา หมายถึง การดำเนินงานด้านวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล การประกันคุณภาพภายใน

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการจัดทำหลักสูตรโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายตลอดจนการนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินการใช้หลักสูตร และปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและพัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้อย่างเต็มที่

การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมให้แก่ผู้เรียนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การเลือกใช้วิธีการสอนที่เหมาะสม การประเมินผลที่ต่อเนื่อง และการปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ

การวัดผลประเมินผล หมายถึง กระบวนการวัดผลและประเมินผล การใช้เครื่องมือและวิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหาและเป้าหมายการเรียนรู้ รวมถึงการใช้ข้อมูลที่ได้มาในการพัฒนาและปรับปรุงการสอนอย่างต่อเนื่อง

การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง กระบวนการจัดระบบการวางแผน การติดตามตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเพื่อการพัฒนายอย่างต่อเนื่อง

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ครูผู้สอน หมายถึง พนักงานครูเทศบาล พนักงานจ้างตามภารกิจ และพนักงานจ้างเหมาบริการ ที่ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 การบริหารสถานศึกษา

2.1.2 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

2.1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ

2.1.4 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

2.2 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

2.2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2.2.2 การจัดการเรียนการสอน

2.2.3 การวัดผลประเมินผล

2.2.4 การประกันคุณภาพภายใน

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.4 บริบทพื้นที่โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

2.1 แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 การบริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ

1) ด้านวิชาการ ซึ่งงานวิชาการถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้บริหาร โรงเรียน คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ ความเข้าใจให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2) ด้านงบประมาณ ในการบริหารจัดการจะมุ่งเน้นความเป็นอิสระให้มีความคล่องตัวโปร่งใส ตรวจสอบได้ ยึดหลักการบริหารมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์และบริหารงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานให้มีการจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถานศึกษา รวมทั้งจัดหารายได้จากบริการมาใช้บริหารจัดการเพื่อผลประโยชน์ทางการศึกษา ส่งผลให้เกิดคุณภาพที่ดีขึ้นต่อผู้เรียน

3) ด้านการบริหารงานบุคคล เป็นการบริหารคนที่อยู่ร่วมกันในองค์กรนั้นๆ ให้ทำงานได้ผลดีที่สุด สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ในขณะเดียวกันก็สามารถทำให้ผู้ร่วมงานมีความสุข มีความพอใจที่จะให้ความร่วมมือและทำงานร่วมกับผู้บริหาร เพื่อให้งานของ องค์กรนั้นๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

4) ด้านการบริหารทั่วไป เป็นภารกิจหนึ่งของโรงเรียนในการสนับสนุน ส่งเสริม การปฏิบัติงาน ของโรงเรียนให้บรรลุตามนโยบาย และมาตรฐานการศึกษาที่โรงเรียนกำหนด ให้มีประสิทธิภาพ เช่น การดำเนินงานธุรการ งานเลขานุการ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน งานพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ งานเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งเสริมสนับสนุน ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และบริหารทั่วไป การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม การจัดทำสำมะโนผู้เรียน การส่งเสริมและประสานงาน การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา งานส่งเสริมงานกิจการนักเรียน การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนสถาบัน สังคมอื่นที่จัดการศึกษา งานประสานราชการกับเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานอื่น การจัดระบบ การควบคุมในหน่วยงาน งานบริการสาธารณะซึ่งคุณครูควรที่จะได้รับรู้แนวปฏิบัติในการปฏิบัติ ราชการ ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิผลของโรงเรียน

อนุชิต สุขกลี (2560,12) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงาน โดยมีการจัดกิจกรรมต่างๆอย่างมีระบบระเบียบตามกระบวนการการทำงานเพื่อนำไปพัฒนา สถานศึกษา ทั้งในด้านบุคลากร ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562,11) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ ในการทำงานโดยมีผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติภารกิจอย่างเป็นระบบในสถานศึกษาที่ดำเนินการ 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและ ด้านการบริหารทั่วไป

เสรี ภัคดี (2564,13) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารที่เกิดจาก การร่วมมือกันทำงานของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อให้สถานศึกษามีคุณภาพโดย ใช้ ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์กับการศึกษามากที่สุดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการจัดการและควบคุม การดำเนินงานในสถานศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ โดยประกอบด้วย 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

2.1.2 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานด้านวิชาการ เป็นกระบวนการที่สำคัยในสถานศึกษา เนื่องจาก มีผลต่อการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ งานวิชาการถือเป็นงานหลัก ที่สำคัญที่สุดของการบริหารทุกด้านในสถานศึกษา มีหน่วยทางการศึกษานักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษา ได้ให้ความหมายของ การบริหารงานวิชาการ ไว้ดังนี้

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2553, 2) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหาร สถานศึกษาเนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดหมายหลักของ สถานศึกษาและเป็นเครื่องมือชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร การบริหารงานวิชาการ ถ้ามองในด้านกระบวนการดำเนินการแล้ว หมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้อง กับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผนการปรับปรุง

การเรียนการสอน การจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้ได้ผลดีขึ้นและมีประสิทธิภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

พระมหาชาญณรงค์ ดาศรี (2557, 23) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการต่างๆ ของผู้บริหารและครูในด้านวิชาการโดยเป็นกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่าง ที่มีผลต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจุดมุ่งหมายของการศึกษา

ศุภานันท์ บุญชิต (2560, 20) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินการทุกอย่างในโรงเรียนหรือสถานศึกษาตามแผนการที่กำหนดไว้ เพื่อให้นักเรียน มีการเรียนรู้ และพัฒนาครบ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสติปัญญา และด้านสังคม ให้สามารถ ดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขสร้างความมั่นคงให้กับสังคมประเทศชาติ เป็นการจัดการกิจกรรม ทุกชนิดในโรงเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เจริญงอกงามทุกด้าน โดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมกัน ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

จารุวรรณ แก้วจันทา (2561, 10) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการ การบริหารกิจกรรมทุกด้านที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน พัฒนา หลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล สื่อการเรียนการสอน การประกันคุณภาพ การวิจัย เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

เกศรา ตุ่มคำ (2562, 9) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนที่มีการดำเนินงานปรับปรุงและพัฒนาการเรียน การสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายที่หน่วยงานทางการศึกษานักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการ สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการและพัฒนาการเรียนรู้อและการสอน เพื่อให้ ผู้เรียนมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

2.1.3 หลักการบริหารงานวิชาการ

หลักการบริหารงานวิชาการเป็นอีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่ง ได้มีหน่วยงาน ทางการศึกษา นักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ได้กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการ ดังนี้

ชุมศักดิ์ อินทรรัช (2551, 22) ได้กล่าวถึง หลักการบริหารงานวิชาการที่สำคัญๆ ดังนี้

1) หลักการพัฒนาคุณภาพ (Quality Management) เป็นการบริหารเพื่อนำไปสู่ ความเป็นเลิศทางวิชาการ องค์ประกอบของคุณภาพที่เป็นตัวชี้วัดคือผลผลิตและกระบวนการเป็นปัจจัย สำคัญที่ทำให้บุคลากรและผู้รับบริการได้รับความพึงพอใจพัฒนาศักยภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม ในระดับสากลมากขึ้น โดยอาศัยกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาได้แก่ การควบคุมคุณภาพ การตรวจสอบคุณภาพและการประเมินผล

2) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) การปรับปรุงคุณภาพของกระบวนการบริหาร ได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ โดยหลักการมีส่วนร่วม การเสนอแนะและการพัฒนา ในงานวิชาการต้องอาศัยความร่วมมือจากหลายฝ่าย จึงอาจดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการวิชาการ โดยมีเป้าหมายนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพได้มากขึ้น การมีส่วนร่วมต้องเริ่มจากการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมประเมินผล

3) หลักการ 3 องค์ประกอบ (3 - Es) ได้แก่ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ประหยัด

3.1) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการ มีปัญหาและอุปสรรคขณะดำเนินการก็สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ การมีประสิทธิภาพเน้นไปที่กระบวนการ (Process) การใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีต่างๆ ที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์มากที่สุด

3.2) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ได้ผลผลิต (Outcome) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะเพิ่มขึ้นรวมทั้งการคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ได้รับอย่างไรก็ตามมักใช้สองคำนี้ควบคู่กันคือมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3.3 ประหยัด (Economy) หมายถึง การใช้เวลาน้อยการลงทุนน้อย การใช้กำลังหรือแรงงานน้อย โดยไม่ต้องเพิ่มทรัพยากรการบริหาร แต่ได้ผลผลิตตามที่คาดหวัง ดังนั้นการลงทุนทางวิชาการจึงต้องคำนึงหลักความประหยัดด้วยเช่นกัน

4) หลักความเป็นวิชาการ (Academics) หมายถึง ลักษณะที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระของวิชาการ ได้แก่ หลักการพัฒนาหลักสูตร หลักการเรียนรู้ หลักการสอน หลักการวัดผลประเมินผล หลักการนิเทศการศึกษา และหลักการวิจัยเป็นต้น หลักการเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและสร้างสรรค์

ปรียาพร วงศอนุตโรจน (2555) กล่าวถึงหลักการบริหารงานวิชาการ คือ

1) หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือ นักเรียนนักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตร โดยไม่ลาออกกลางคันเรียนเกินเวลาและช้ากว่ากำหนด

2) หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้นั่นคือนักเรียนนักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความรู้ความสามารถ ทักษะคุณภาพและการจัดการได้

เพียงตะวัน ฤทธิธ (2558, 30) กล่าวถึงกระบวนการบริหารงานวิชาการว่าเป็นรูปแบบการบริหารและที่หลากหลายวิธีขึ้นอยู่กับผู้บริหารว่าจะนำรูปแบบใดไปใช้กับการบริหารซึ่งอยู่กับการบริหารของโรงเรียน บุคลากร ชุมชน สังคม และสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยการนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมเกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาโรงเรียนต่อไป

นววรรณ พวงลำไย (2562, 27) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักที่มีความสำคัญของสถานศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหาร ต้องยึดหลักในการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการ มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น บรรลุความสำเร็จ ต้องอาศัยบุคลากรทุกฝ่ายทำงานร่วมกัน โดยหลักกระบวนการบริหารงานวิชาการนั้นมีหลักปฏิบัติที่สำคัญ ได้แก่

1) การวางแผนก่อนดำเนินการหรือการวางแผน เชิงกลยุทธ์ นั่นคือ ผู้บริหารจะต้องกำหนดนโยบายงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2) การดำเนินการหรือการนำแผนไปปฏิบัติ ซึ่งผู้บริหารจะต้องกำหนด หน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรโดยคำนึงถึงความเหมาะสม และควบคุมดูแลให้การปฏิบัติงานเป็นไปตามที่ได้วางแผนไว้

3) การติดตามและประเมินผล เพื่อเป็นการตรวจสอบว่าการดำเนินงานบรรลุจุดหมายที่วางไว้หรือไม่ และยังให้ทราบปัญหา อุปสรรค สำหรับการปรับปรุงพัฒนางานวิชาการต่อไป

ศิวพร ละหารเพชร (2562,32) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารต้องใช้ทั้งหลักประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยคำนึงถึงคุณภาพของเป้าหมาย คือ ผู้เรียนเป็นหลัก นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงบุคลากรซึ่งเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในกระบวนการบริหาร โดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหาร ให้การส่งเสริมสนับสนุนและดูแลเอาใจใส่ด้วยความยุติธรรมและเสมอภาค

กัลยา สุรีย์ (2565,13) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหน้าที่ของการบริหารงานวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ซึ่งต้องคำนึงถึงการพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ นำไปสู่คุณภาพที่คาดหวัง คำนึงถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายของสถานศึกษา โดยให้บุคลากรทุกฝ่ายได้รับผิดชอบร่วมกัน ทำให้ผลผลิตมีคุณภาพ คำนึงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความประหยัด การดำเนินงานทางวิชาการ การวางแผนงานวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษาการส่งเสริมความรู้ ด้านวิชาการ แก่ชุมชน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในโรงเรียนการแนะแนวการศึกษา การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น การส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคลากร ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา การคัดเลือกหนังสือแบบเรียน เพื่อใช้ในโรงเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งหลักการดังกล่าว ย่อมจะสามารถบรรลุความสำเร็จ คือ ความเป็นเลิศทางวิชาการ

จากแนวคิดต่างๆอาจสรุปได้ว่า หลักการบริหารงานวิชาการ มีหลักสำคัญหลายประการ เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินกิจกรรมการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

1) การพัฒนาหลักสูตร การออกแบบและพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและสังคม

2) การวางแผนการเรียนรู้ การบริหารงานวิชาการต้องมีการวางแผนการเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีการปรับปรุงตามความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์การศึกษา โดยการใช้หลักการทฤษฎีที่ทันสมัย

3) พัฒนาครูและบุคลากร การสนับสนุนการพัฒนาทักษะและความรู้ของครูและบุคลากร ทำให้พวกเขาสามารถตอบสนองต่อความต้องการและเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) การสร้างพื้นที่การเรียนรู้ที่หลากหลาย การสนับสนุนการเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งในเรื่องของวิชาการและพัฒนาทักษะชีวิต เพื่อให้พวกเขาเตรียมตัวให้พร้อมสำหรับอนาคต

5) การให้การประเมินและติดตามผลการเรียนรู้ การให้การประเมินที่สม่ำเสมอและติดตามผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพื่อปรับปรุงการสอนและการเรียนรู้ต่อไป

การบริหารงานวิชาการ ต้องเน้นการทำงานร่วมกันและมีการปรับปรุงตลอดเวลา เพื่อให้มีระบบการศึกษาที่ทันสมัยและตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

2.1.4 ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของกระบวนการบริหารสถานศึกษา การดำเนินงานด้านวิชาการมีเป้าหมายในการสร้างและเสริมสร้างความรู้และทักษะให้แก่นักเรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนมีความสามารถที่เพียบพร้อมและสามารถตอบโจทย์ต่อทุกๆมุมมองทางการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของหน่วยทางการศึกษา นักการศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ที่กล่าวไว้ดังนี้

จรุณี เก้าเอี้ยน (2557,3) การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งมีจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ความสามารถในด้านการบริหารเพราะการบริหาร เป็นภารกิจหลักที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการ โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ เพราะการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการทำกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผนการพัฒนาการเรียน การสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน หากมองการบริหารงานวิชาการ ในด้านงานของสถานศึกษา งานบริหารวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมดูแลหลักสูตรการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดแบบเรียน คู่มือ การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอนการปรับปรุงการเรียน การสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลประเมินผล การประเมินมาตรฐานสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา เป็นต้น

กิ่งแก้ว เพ็ญศิลา (2558,18) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการนั้นถือเป็นการกิจสำคัญ ของการจัดการศึกษาซึ่งทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องประสานและร่วมมือกันพัฒนาการเรียน การสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพและให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน จึงจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

จารุวรรณ แก้วจันทา (2561,12) งานวิชาการเป็นตัวกำหนดในการดำเนินงานของโรงเรียนทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพของโรงเรียน ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนจึงควรจัดสิ่งต่าง ๆ ให้สมดุลเกื้อกูลส่งเสริมแก่กัน และที่สำคัญคือไม่เน้นงานด้านอื่น ๆ เพียงด้านเดียวหรือหลายด้าน จนละเลยงานวิชาการ การให้ศึกษาแก่เด็กให้มีคุณภาพโดยจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ จะส่งผลให้เด็กเป็นคนเก่ง คนดี และมีความสุขในการดำรงชีวิตตลอดจนเป็นผู้มีคุณค่าในสังคม

เกศรา ตุ่มคำ (2562,9) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญสูงสุด และเป็นหัวใจหลัก ของการบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

ยุพา พรหมแย้ม (2562) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการนั้นถือเป็นการกิจสำคัญของการจัดการศึกษา ซึ่งทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาต้องประสานและร่วมมือกัน

พัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพและให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน จึงจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาตรงตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ศิวพร ละหารเพชร (2562,13) การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้น เป็นงานที่สำคัญของสถานศึกษาเป็นหน้าที่หลักเป็นหัวใจสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาและครูจะต้องร่วมกันปฏิบัติตามภารกิจสถานศึกษาจะประสบผลสำเร็จได้ดั่งนั้นก็ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการ วาจะสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการเพื่อให้ นักเรียนได้นำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมและยังเป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จ ความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะผู้นำขององค์กรด้วย

สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นภารกิจที่สำคัญและเป็นหัวใจสำคัญเนื่องจากเป็นตัวบ่งชี้ที่ชัดเจนเกี่ยวกับคุณภาพและประสิทธิภาพในการจัดการของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้และความเข้าใจที่เชี่ยวชาญในสาระสำคัญตามขอบข่ายงานวิชาการอย่างดี อีกทั้งการบริหารงานวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาและครูต้องร่วมมือกันในการปฏิบัติตามภารกิจที่ได้กำหนดไว้ เพื่อการพัฒนาให้นักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการในการดำรงชีวิตในสังคม

2.2 ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

2.2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551,59-60) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง ความพยายามจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามตรงจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ให้ผู้เรียนรู้และพัฒนาตนเองตามที่พึงประสงค์ ของสังคมการพัฒนาหลักสูตรเกิดขึ้นด้วยความจำเป็นดังนี้

1) ความเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ซึ่งในปัจจุบันสืบเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ เปลี่ยนแปลงไปทำให้ส่งผลต่อสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปด้วยเทคโนโลยีที่สามารถนำมาใช้เป็นสื่อทางการศึกษามีมากขึ้น จึงทำให้ผู้สอนจะต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอยู่เสมอ

2) ปรัชญาการศึกษาที่ปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย สืบเนื่องจากความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม ทำให้การศึกษามต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย เช่น จากการยึดครูเป็นศูนย์กลาง ต้องเปลี่ยนเป็นยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นการเรียนรู้อาศัยประสบการณ์ตรง ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ ทดลองฝึกงาน และเน้นกระบวนการค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ให้เรียนรู้้อย่างหลากหลาย ตามศักยภาพของผู้เรียน ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรยังมีความจำเป็นเพิ่มขึ้น

3) ความต้องการของผู้เรียน ในปัจจุบันต้องเรียนรู้ในสิ่งที่มีความหมายกับตนเองมากขึ้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อความอยู่รอดและความสงบสุขของชีวิตการจัดทำหลักสูตร การจัดหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง จึงต้องมีการพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับผู้เรียน

4) ความต้องการของชุมชนท้องถิ่น เป็นความจำเป็นที่ต้องคำนึงถึงสภาพของสังคม และวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของผู้เรียนในชุมชน เพื่อเขาสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้โดยไม่สร้างปัญหาให้กับสังคมรู้จักรับผิดชอบ รู้จักหน้าที่การเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม การจัดทำหลักสูตรให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้ จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน

5) การพัฒนากระบวนการรูปแบบทางการศึกษาทำให้การจัดเนื้อหา วิธีการสอน รวมทั้งวัดผลและประเมินผลต้องปรับเปลี่ยนไปด้วย เช่น การจัดการศึกษาทางไกล การศึกษาด้วยตนเอง การใช้บทเรียนสำเร็จรูป การใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน การศึกษาด้วยกระบวนการแก้ปัญหา เป็นต้น การปรับปรุงเนื้อหาวิชาจุดประสงค์ของหลักสูตร การกำหนดวิธีการเรียนการสอน และการวัดผล ประเมินผลย่อมต้องการพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2552 : 215 - 216) ได้กล่าวถึง การกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบ ครอบงำงานหลักตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แยกส่วนตามงานที่ปฏิบัติจริง จากนั้นจึงกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบตามขอบข่ายงานการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ดังนี้

1) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 สารระแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น

2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อม และประเมินผลสภาพสถานศึกษา เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โดยการมีส่วนร่วมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) จัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดใหม่ในหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยพยายามบูรณาการเนื้อหาสาระทั้งในกลุ่มสาระ การเรียนรู้เดียวกัน และระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ตามความเหมาะสม

3.1) นำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน และบริหารจัดการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม

3.2) นิเทศการใช้หลักสูตร

4) ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร

5) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม

ศิวพร ละหารเพชร (2562,29) ได้สรุปไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงหลักสูตรที่มีอยู่เดิมเพื่อให้สอดคล้องเหมาะสมกับสถานศึกษา ความต้องการของท้องถิ่น โดยผ่านการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษา คณะครูผู้สอน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ทุกฝ่ายจะต้องช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ พันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสถานศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเกิดผลการเรียนรู้ ตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายตามที่หลักสูตรกำหนด ประสพการณ์ความรู้ต่างๆสถานศึกษา จัดให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาจนสามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการต่อเนื่องที่ต้องปรับปรุงตามเปลี่ยนแปลงในสังคมและเทคโนโลยี เพื่อให้การเรียนรู้เป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่าและเต็มไปด้วยทักษะที่เข้ากับความต้องการของผู้เรียนในยุคปัจจุบันและอนาคต

2.2.2 การจัดการเรียนการสอน

สุราษฏร์ พรหมจันทร์ (2550) กล่าวว่า การเรียนการสอนเป็นกิจกรรมส่วนหนึ่งในกระบวนการทางการศึกษา ในการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งการจัดการเรียนการสอนนั้น มุ่งหวังให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ถาวรให้แก่ผู้เรียน การเรียนรู้เกิดโดยตัวผู้เรียนเอง ผู้สอนเป็นเพียงแค่ผู้ช่วยผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายและรวดเร็ว

ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ (2552, 130) ได้อธิบายถึงหลักการสำคัญของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีดังนี้

- 1) กิจกรรมการเรียนการสอนเปิดโอกาสให้นักเรียนเป็นผู้ค้นพบหรือสร้างองค์ความรู้ด้วย
 - 2) กิจกรรมการสอนที่ให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมและเกิดการเรียนรู้ขึ้น
 - 3) เนื้อหาที่สอน เรื่องที่สอน กิจกรรมที่จัด เป็นสิ่งที่อยู่ในความสนใจของผู้เรียน สอดคล้องกับความต้องการเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
 - 4) กิจกรรมที่จัดมีความสำคัญมีประโยชน์ต่อผู้เรียน เรียนแล้วนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้
 - 5) กิจกรรมการเรียนการสอนนั้นเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พูดคุยแลกเปลี่ยนงานกันทำ
- เกษม วัณชัย (2555, 14-15) ได้กล่าวถึง หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้

- 1) บุคคลที่จะเรียนรู้ สามารถเรียนรู้ได้ดีขึ้น เนื่องจากสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้หรือประสบการณ์เดิมที่มีอยู่แล้ว
 - 2) บุคคลที่จะเรียนรู้ได้เฉพาะในสิ่งที่เขาสนใจหรือที่เขาต้องการ
 - 3) พัฒนาความคิดไปพร้อมๆ กับกระบวนการเรียนรู้
 - 4) การเรียนรู้ที่สำคัญที่สุด คือ การเรียนรู้ในวิธีการและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเอง
- ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

จूरืพร มุลณี (2565,44) กล่าวว่า การทำให้กระบวนการเรียนการสอนของนักเรียนมีประสิทธิภาพ ครูเลือกใช้กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน ทั้งรายบุคคลหรือรายกลุ่มโดยการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้นักเรียนได้คิดอย่างอิสระเพื่อช่วยส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน สร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนแก่นักเรียน ดูแลนักเรียนในขณะที่นักเรียนปฏิบัติงานและตรวจสอบความก้าวหน้าในการทำงานของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอมีการส่งเสริมให้นักเรียนมีเวลาและสถานที่ ที่จะเล่นอย่างสร้างสรรค์ และทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ไปตลอดชีวิต การจัดให้มีการสอนที่ดี การชี้แนะหรือการจุดประกายความคิดที่ช่วยให้นักเรียนมีความพร้อม สนุกกับการเรียนการสอน และการส่งเสริมให้นักเรียนมีแรงจูงใจจากภายในตัวเองที่อยากจะเรียนรู้จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาทักษะทางวิชาการด้านต่างๆ ได้รวดเร็ว มีการเสริมแรงนักเรียน โดยใช้คำพูดที่เป็นการยกย่อง ชมเชย เมื่อนักเรียนมีส่วนร่วม

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเป็นกระบวนการที่ต้องปรับตัวตลอดเวลาตามความต้องการและความเปลี่ยนแปลงในสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของนักเรียนและเทคโนโลยีที่ใช้ในการศึกษา การใช้กิจกรรมและเครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียนเป็น

สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและมีผลสำเร็จในการสร้างการเรียนรู้ที่ยั่งยืนแก่นักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

2.2.3 การวัดผลประเมินผล

กระทรวงศึกษาธิการ (2551, 28- 29) แบ่งการวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ออกเป็น 4 ระดับ ได้แก่ ระดับชั้นเรียน ระดับสถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ มีรายละเอียด ดังนี้

1) การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการวัดและประเมินผลที่อยู่ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ผู้สอนดำเนินการเป็นปกติและสม่ำเสมอ ในการจัดการเรียนการสอนใช้เทคนิคการประเมินอย่างหลากหลาย เช่น การซักถาม การสังเกต การตรวจการบ้าน เป็นต้น การประเมินระดับชั้นเรียน เป็นการตรวจสอบว่าผู้เรียนมีพัฒนาการความก้าวหน้าในการเรียนรู้ อันเป็นผลมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ ต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาและส่งเสริมในด้านใด

2) การประเมินระดับสถานศึกษา เป็นการวัดผลและประเมินผลเพื่อตัดสินผลการเรียนของผู้เรียนเป็นรายปี รายภาค ผลการประเมินการอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน นอกจากนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการ จัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ตามเป้าหมายหรือไม่ ผู้เรียนต้องพัฒนาในด้านใด ผลการประเมินระดับสถานศึกษาจะเป็นข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการปรับปรุงนโยบาย หลักสูตร โครงการ หรือวิธีการจัดการเรียนการสอนตลอดจนเพื่อการทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ตามแนวทางการประกัน คุณภาพการศึกษาและรายงานผลต่อคณะกรรมการสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองและชุมชน

3) การประเมินระดับเขตพื้นที่การศึกษาเป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาตามภาระความรับผิดชอบ สามารถดำเนินการโดยประเมินคุณภาพผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนด้วยข้อสอบมาตรฐานที่จัดทำขึ้น และดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษา นอกจากนี้ยังได้จากการตรวจสอบทบทวนข้อมูลจากการประเมินระดับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

4) การประเมินระดับชาติ เป็นการประเมินคุณภาพผู้เรียนในระดับชาติตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2553] สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนทุกคนที่เรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เข้ารับการประเมินผลจากการใช้ข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษาในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้วางแผนยกระดับคุณภาพการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลในการเทียบเคียงคุณภาพการศึกษา ในระดับต่าง ๆ เพื่อนำไปใช้วางแผนยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลสนับสนุน การตัดสินใจระดับนโยบายของประเทศ

สถานศึกษาในฐานะผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษา จะต้องจัดระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนของสถานศึกษาให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักเกณฑ์แนวปฏิบัติที่เป็นข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายถือปฏิบัติร่วมกัน

ภริศา รัตนวิจิตร (2554,10) กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลการศึกษา หมายถึง การประเมินเนื้อหาสาระความรู้และทักษะในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรรวมทั้งการประเมินพัฒนาการ การประเมินด้านคุณธรรมจริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนด้วยวิธีการและเกณฑ์เพื่อการวัดและประเมินผล

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2561,84 - 85) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องทำเพื่อจะได้ทราบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในครั้งนั้นๆ ประสบผลสำเร็จหรือไม่เพียงใดไม่ว่าจะจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบใดเพียงแต่ว่าครูผู้สอนจะจัดวิธีการวัด และประเมินผลด้วยวิธีการใดหรือใช้เครื่องมือแบบใด ซึ่งในปัจจุบันการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนกับการวัดประเมินผลเป็นสิ่งที่ทำควบคู่กันไปเพื่อที่จะได้เห็นพัฒนาการหรือความก้าวหน้าของผู้เรียนได้ตลอดเวลาอีกทั้งยังใช้วิธีการวัดประเมินผลที่หลากหลายรูปแบบโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนของตนและได้รับข้อมูลย้อนกลับเพื่อจะได้พัฒนาตัวเองตามความเหมาะสมการวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนสามารถแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1) การกำหนดจุดประสงค์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ก่อนที่จะวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนครูผู้สอนควรที่จะกำหนดจุดประสงค์ก่อนว่าจะวัดอะไรวัดแค่ไหนและวัดเพื่ออะไรซึ่งการกำหนดจุดประสงค์ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ควรให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ในการสอนเพราะการสอนกับการวัดและประเมินผลเป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องกันดังนั้นเมื่อจุดประสงค์ในการสอนช่วยครูผู้สอนให้มีเป้าหมายในการสอนชัดเจนก็ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการวัดและประเมินผลด้วย

2) การเลือกและสร้างเครื่องมือเมื่อทราบว่าการวัดและประเมินผลครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายอย่างไรและต้องวัดคุณลักษณะหรือพฤติกรรมใดของผู้เรียนขั้นต่อไปก็ควรพิจารณาว่าในการวัดคุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่กำหนดไว้นั้นควรใช้เครื่องมืออะไรบ้างจึงจะวัดได้ตรงความต้องการอย่างครบถ้วนเพราะเครื่องมือในการวัดมีหลายอย่างบางอย่างก็เหมาะสมกับการวัดพฤติกรรมบางชนิดการวัดในแต่ละครั้งจึงต้องเลือกเครื่องมือให้เหมาะสมหรืออาจต้องใช้เครื่องมือหลาย ๆ ชนิดประกอบกันเพื่อวัดพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ครบทุกด้านตามจุดประสงค์

3) การนำเครื่องมือไปทำการสอบวัดผู้เรียนครูผู้สอนหรือผู้คุมสอบควรจัดเตรียมสภาพแวดล้อม ให้เหมาะสมเพื่อให้นักเรียนทำข้อสอบหรือแก้ปัญหาได้อย่างเต็มความสามารถไม่มีการรบกวนสมาธิหรือเวลาของผู้เข้าสอบรวมทั้งกำหนดเวลาสอบให้เหมาะสม

4) การตรวจและนำผลเปรียบเทียบกับเกณฑ์ในขั้นนี้เป็นการรวบรวมและแปลงคำตอบของผู้เรียนให้เป็นคะแนนแล้วจดบันทึกไว้จากนั้นจึงรวบรวมคะแนนของผู้เรียนที่ได้จากการวัดทุกชนิด จากทุกระยะมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

5) การประเมินผลเป็นการตัดสินว่าผู้เรียนมีความสามารถขนาดไหนสูงหรือต่ำกว่าเกณฑ์แต่ละคนได้ระดับผลการเรียนอะไรผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนเป็นเช่นไร

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ (2561,38 - 89) ยังได้กล่าวว่า การประเมินผลในการเรียนการสอนจะใช้แบบทดสอบเป็นเครื่องมือในการวัดผลเป็นหลักโดยเฉพาะการวัดผลสัมฤทธิ์และความสามารถของผู้เรียนแต่ละคนที่เรียนในแต่ละวิชาจะใช้แบบทดสอบประเภทสัมฤทธิ์ผล

แบบทดสอบประเภทนี้จะต้องมีคุณภาพดีผลที่ได้จากการวัดจึงจะเที่ยงตรงและเชื่อถือได้โดยทั่วไป แบบทดสอบที่เป็นเครื่องมือใช้ในการประเมินผลที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

1) ความเที่ยงตรง (Validity) คือ ความสามารถจะวัดในสิ่งที่ต้องการจะวัด เช่น ต้องการวัดความสามารถทางคณิตศาสตร์ในการแก้ปัญหาโจทย์คณิตศาสตร์แต่ข้อสอบออกมาถามความจำข้อสอบนั้นก็ไม่ได้วัดความสามารถในการแก้ปัญหาโจทย์คณิตศาสตร์กลายเป็นวัดความจำไปทำให้ข้อสอบขาดความเที่ยงตรง ความเที่ยงตรงยังมีความหมายหลายอย่างคือ ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา(Content Validity) หมายถึงข้อสอบที่ออกมาตรงตามหลักสูตรและเนื้อหาที่ครูให้ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) เป็นความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบในแบบทดสอบกับองค์ประกอบที่ต้องการวัดเช่นน้ำหนักตามแผนผังการออกข้อสอบเป็นโครงสร้างที่ต้องการวัดถ้าแบบทดสอบวัดตามสัดส่วนของน้ำหนักในแผนผังก็ถือว่าข้อสอบมีความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง

2) ความเป็นปรนัย (Objectivity) ข้อสอบควรปราศจากความคลุมเครือของคำถามหรือคำตอบความไม่คงเส้นคงวาในการให้คะแนนปราศจากอคติในการให้คะแนนโดยอิทธิพลของความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ตรวจในการออกข้อสอบไม่ว่าจะเป็นข้อสอบแบบเรียงความ (Essay Type) หรือข้อสอบแบบปรนัย (Objective Type) ควรวางแผนการออกข้อสอบและการตรวจให้เป็นปรนัยมากที่สุดข้อสอบให้เป็นปรนัยมากที่สุดข้อสอบแบบเรียงความที่ดี มีความเป็นปรนัยได้เช่นกัน

3) ความสมดุล (Balance) ข้อสอบจะมีความตรงตามเนื้อหาได้จะต้องวัดพฤติกรรมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่สอนได้ครอบคลุมทั้งเนื้อหาและวัตถุประสงค์สัดส่วนของคำถามเป็นไปตามแผนผังการออกข้อสอบมิฉะนั้นครูอาจจะออกข้อสอบในเนื้อหาที่เพิ่งสอนเสร็จใหม่ ๆ มากเกินไป

4) ความยุติธรรม (Fairness) ผู้สอบทุกคนมีโอกาสที่จะตอบถูกถ้ามีความรู้ในเรื่องที่ออกข้อสอบนั้น ๆ ไม่ใช่การลงผู้สอบโดยความคลุมเครือของภาษาไม่ระบุชัดแจ้งว่าต้องการให้ผู้สอบต้องแสดงพฤติกรรมอะไรในการตอบข้อสอบนั้น ๆ

5) ความเชื่อมั่น (Reliability) คือความคงเส้นคงวาของคะแนนสอบข้อสอบที่ดีนั้นเมื่อใช้สอบซ้ำอีกผู้สอบคนเดียวกันควรจะได้คะแนนเท่ากันแต่ในทางปฏิบัตินี้มีตัวแปรอื่น ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เช่น การเรียนรู้จากการสอบครั้งก่อน ! พัฒนาการในตัวผู้สอบยิ่งช่วงเวลาในการสอบครั้งห่างกันมากตัวแปรนี้ก็ยังมีอิทธิพลมาก ๆ ฯลฯ ตัวแปรเหล่านี้มีส่วนทำให้คะแนนในการสอบสองครั้งเปลี่ยนแปลงไปข้างแต่อย่างไรก็ตามคะแนนทั้งสองครั้งจะต้องมีความสัมพันธ์กันทางบวกและมีค่าสูงด้วยจึงจะถือว่าข้อสอบฉบับนั้นมีความเชื่อมั่น

6) ให้เวลาพอเหมาะ ข้อสอบที่ไม่มีข้อจำกัดในเรื่องเวลานั้น แม้ว่าจะต่อเวลาในการทำข้อสอบให้นานเท่าใด คะแนนของผู้สอบก็คงไม่เพิ่มขึ้นอยู่นั่นเอง ในการสอบถือว่า ความเร็วไม่ใช่สิ่งสำคัญในการวัดความคิดเชิงวิพากษ์วิจารณ์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หรือการตัดสินใจ ดังนั้นแบบสอบวัดสมรรถิผล ควรให้เวลาพอเพียงที่ผู้สอบเกินกว่า 92% ของจำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมดทำข้อสอบนั้นเสร็จ

การวัดผลประเมินผลเป็นกระบวนการที่ทำให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการสอนว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด และใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน การประเมินตามสภาพจริง คือ การประเมินความคิด พฤติกรรม และการปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้

การสอนที่ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันกำหนด ซึ่งมีต้องคำนึงเพื่อตอบสนองถึงจุดประสงค์การเรียนรู้ ประเมินจากการสังเกต สัมภาษณ์ การประเมินการปฏิบัติงาน การติดต่อสื่อสารโดยตรงกับผู้เรียน และการประเมินจากผลงาน ฯลฯ กิจกรรมการเรียนการสอนนั้นเป็นสถานการณ์ที่ครูผู้สอนและนักเรียนร่วมกันกำหนดจากสภาพจริง หรือจำลองให้ใกล้เคียงชีวิตจริงมากที่สุดและเน้นสถานการณ์ที่ซับซ้อน มีความหมายท้าทายให้ผู้เรียนต้องใช้ทักษะการคิดระดับสูงเพื่อแก้ปัญหา รวมถึงการประเมินแฟ้มสะสมงาน และการจัดทำโครงการเพื่อตรวจสอบความสามารถของผู้เรียนในการใช้ทักษะเชิงบูรณาการความรู้

เกศรา ตุ่มคำ (2562,15) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผลตัวบ่งชี้ความก้าวหน้าของผู้เรียนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดโดยการวัดผลและประเมินผลสามารถวัดผลประเมินผลได้สามระดับได้แก่ ระดับชั้น ระดับสถานศึกษาและระดับชาติ

สรุปได้ว่า การวัดผลประเมินผล เป็นกระบวนการที่ใช้เพื่อดำเนินการตรวจสอบหรือวัดผลสมรรถนะและความรู้ของผู้เรียนตามเกณฑ์หรือมาตรฐานที่กำหนดไว้ การวัดผลประเมินผลไม่เพียงแต่ทำให้ ทราบถึงความรู้และความเข้าใจเท่านั้น แต่ยังเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.4 การประกันคุณภาพภายใน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2544) กล่าวว่า ระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา โดยให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำรายงานเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชนเป็นประจำทุกปี เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประเมินภายนอก

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

- 1) การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ
- 2) การพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- 3) การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 4) การดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) การประเมินคุณภาพการศึกษา
- 6) การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
- 7) การผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2552,218 - 219) ได้กล่าวถึง การกำหนดขอบข่ายความรับผิดชอบงานควรวางกรอบงานหลักตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แยกส่วนตามงานที่ปฏิบัติจริง จากนั้นจึงกำหนดบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามขอบข่ายงานการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนา

ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ดังนี้

- 1) จัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2) กำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง เป้าหมายความสำเร็จของเขตพื้นที่การศึกษา หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

3) วางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผล ตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา

4) ดำเนินการพัฒนาตามแผนและติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในเพื่อปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

5) ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษา และหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนากระบวนประกันคุณภาพภายใน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

6) ประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

7) ประสานงานกับสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษา ในการประเมินสถานศึกษาเพื่อฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

วีระยุทธ ชาศะกาญจน (2556,54) ได้สรุปความหมายของ การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา หมายถึง กระบวนการในการจัดระบบการวางแผน การควบคุม และการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อก่อให้เกิดการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

กัลยา สุรีย์ (2565,21) กล่าวว่า การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา เป็นการจัดระบบโครงสร้างองค์กร เกณฑ์การประเมินและตัวชี้วัดเพื่อรองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามระบบการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และการติดตามตรวจสอบการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องโดยการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่นในเขตพื้นที่การศึกษาและสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายใน เป็นกระบวนการจัดระบบการวางแผน การควบคุม และการประเมินคุณภาพของสถานศึกษา มุ่งเน้นการพัฒนาและรักษาคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อการการพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้สังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนเพื่อกำหนดกรอบงานวิจัย ตามตารางสังเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 2.1 แสดงการสังเคราะห์งานวิจัย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์เพื่อให้ได้ตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการดังนี้

การบริหารงานวิชาการ	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง					ความถี่
	กัลยา สุริย์ (2565)	เกศรา ตุ่มคำ (2562)	จินตนา จันทร์คำ (2562)	นววรรณ พวงลำไย	ยุพา พรหมแย้ม (2562)	
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	5
การพัฒนาระบบการเรียนรู้	✓				✓	2
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	✓		✓			2
การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	✓		✓			2
การจัดการเรียนการสอน		✓	✓	✓		3
การวัดผลประเมินผล		✓	✓	✓		3
การนิเทศการศึกษา		✓				1
การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา			✓		✓	2
การส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน			✓			1
การประกันคุณภาพภายใน	✓		✓		✓	3

จากตารางที่ 2.1 การบริหารวิชาการที่ได้จากการสังเคราะห์มีทั้งหมด 10 ด้าน สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์พิจารณาจากปัจจัยที่มีความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไป (อ้างถึงในสำเร็จ บุญเรืองรัตน์, 2558:74)

ผลที่ได้การบริหารวิชาการ จำนวน 4 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การวัดผลประเมินผล 4) การประกันคุณภาพภายใน

2.3 บริบทพื้นที่โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ครอบคลุมตำบลเวียงและตำบลแม่ต้า อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีจำนวน 6 โรงเรียน ดังนี้

- 1.โรงเรียนเทศบาล 1 พะเยาประชานุกูล
- 2.โรงเรียนเทศบาล 2 แม่ต้าดรุณเวทย์
- 3.โรงเรียนเทศบาล 3 หล่ายอิงราษฎร์บำรุง
- 4.โรงเรียนเทศบาล 4 ภูมิรินทร์ราษฎร์นุกูล
- 5.โรงเรียนเทศบาล 5 แก้วปัญญาอุปถัมภ์
- 6.โรงเรียนเทศบาล 6 ครุบาอินไตรัฐประชาอุทิศ

2.4.1 วิสัยทัศน์

“มุ่งสู่ความเป็นเลิศในการจัดการศึกษา ส่งเสริมศาสนาขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรมภูมิปัญญาท้องถิ่น กีฬาและนันทนาการ ด้วยการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ”

2.4.2 พันธกิจ

- 1) พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ
- 2) จัดหาและพัฒนาคุณภาพปัจจัยที่ใช้ในการเรียนการสอน
- 3) ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- 4) ส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วน
- 5) ส่งเสริมศาสนาขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และกีฬา นันทนาการ

2.4.3 เป้าประสงค์

- 1) ผู้เรียนมีคุณภาพ
- 2) ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์
- 3) สถานศึกษามีสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอน
- 4) สถานศึกษามีอาคาร สถานที่ และสภาพแวดล้อมเหมาะสมแก่การเรียนรู้
- 5) สถานศึกษามีหลักสูตรที่ตอบสนองความต้องการความสนใจของผู้เรียน
- 6) ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพ
- 7) ผู้เรียน เด็ก เยาวชนได้รับการศึกษาตลอดชีวิต
- 8) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
- 9) ผู้เรียน เยาวชน และประชาชนในชุมชนเห็นความสำคัญของศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น
- 10) ผู้เรียน เยาวชน และประชาชนในชุมชน มีสุขภาพกายและสุขภาพจิต ที่ดี

2.4.4 นโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศด้านการศึกษา ได้แก่

- 1) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11
- 2) นโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษา ประกอบด้วย
 - 2.1) นโยบายการศึกษาของชาติ
 - 2.2) นโยบายการศึกษาท้องถิ่น
 - 2.3) นโยบายผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
3. มาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย
 - 3.1) มาตรฐานการศึกษาของชาติ
 - 3.2) มาตรฐานการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอก
 - 3.3) มาตรฐานการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการงานวิชาการ ดังนี้

จารุวรรณ แก้วจันทา (2561) ได้ศึกษาศึกษาสภาพการบริหารการงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการปฏิบัติการบริหารการงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) สภาพการปฏิบัติงานการบริหารการงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ข้อเสนอแนะแนวทางการปฏิบัติงานการบริหารการงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 สรุปได้ 3 แนวทาง ดังนี้ 1) การนิเทศการศึกษาควรนำวิธีการคำแนะนำและวิธีการต่าง ๆ 2) การจัดการนิเทศการศึกษาให้เป็นระบบ ต้องมีการผสมผสานและนำรูปแบบที่เหมาะสมมาใช้ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการและความจำเป็น มีการวางแผนการนิเทศ ดำเนินการนิเทศ การประเมินและรายงานผลการนิเทศ ตลอดจนมีการขยายผลยกย่อง เชิดชูเกียรติ และ 3) การจัดการนิเทศควรทำทั้งในรูปแบบที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

เกศรา ตุ่มคำ (2562) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารการงานวิชาการของโรงเรียนแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA และเสนอแนะแนวทางการบริหารการงานวิชาการ ของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ตามกระบวนการ PDCA ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและครูโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์ และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1) สภาพการบริหารการงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA มีระดับการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายกระบวนการ พบว่า ขั้นที่มีระดับการปฏิบัติงานน้อย คือ ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) รองลงมาขั้นที่มีระดับการปฏิบัติงานปานกลาง คือ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) และขั้นการตรวจสอบ (Check)

2) แนวทางการบริหารการงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะปู้ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA ที่ต้องคำนึงถึงของแต่ละด้าน คือ

2.1) ด้านหลักสูตรสถานศึกษา คือ ขั้นการวางแผน (Plan) การประชุมวางแผน กำหนดจุดมุ่งหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ แต่งตั้งคณะทำงาน งบประมาณ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ขั้นการตรวจสอบ (Check) เมื่อนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติควรเก็บรวบรวมข้อมูลจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการใช้หลักสูตร ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act.) การประเมินหลักสูตรสถานศึกษามีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

2.2) ด้านการจัดการเรียนการสอน คือ ขั้นการวางแผน (Plan) วิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ จัดทำไว้ ขั้นการตรวจสอบ (Check) การนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การเก็บรวบรวมข้อมูลควรนำจุดเด่นจุดที่ควรพัฒนาจากการนิเทศมาร่วมกันวางแผนปรับปรุงแก้ไข

2.3) ด้านการวัดผลประเมินผล คือ ขั้นการวางแผน (Plan) การเก็บรวบรวมข้อมูลนักเรียน เพื่อจัดทำแบบวัดผลประเมินผล ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ ขั้นการตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบระหว่างการทำงานควรมีการปรับปรุงแก้ไข ขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Act) การนำข้อมูลจากการปฏิบัติไปปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.4) ด้านการนิเทศการศึกษา คือ ขั้นการวางแผน (Plan) การกำหนดเป้าหมายการนิเทศควรจัดลำดับความสำคัญของการนิเทศ ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do) การดำเนินงานตามแผนที่วางไว้ขั้นการตรวจสอบ (Check) กำหนดกรอบการนิเทศควรมีการเก็บข้อมูลระหว่างนิเทศขั้นการปรับปรุงแก้ไข (Ac) การปรับปรุงแก้ไขตามผลการนิเทศ เพื่อการวางแผนการนิเทศครั้งต่อไป

จินตนา จันทรคำ (2562) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนชัยพันธ์พงษ์พิทย จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาสภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา ในโรงเรียนชัยพันธ์พงษ์พิทย ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนด้านการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาด้านการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้และด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนตามลำดับ และผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนชัยพันธ์พงษ์พิทย จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน พบว่าแตกต่างกัน

นworรณ พวงลำไย (2562) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา ผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการทุกด้านอยู่ในระดับมาก เช่นกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวัดผลและประเมินผล ด้านแผนกวิชา ด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนด้านวิทยบริการ และห้องสมุด และด้านอาชีพศึกษาระบบทวิภาคี ตามลำดับ ข้อเสนอแนะคือจัดการประชุมแผนกวิชาอย่าง น้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง กำหนดการส่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนขึ้น ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมการประเมินในรายวิชาของตนเอง จัดหาบุคลากรผู้มีความรู้เรื่องการวัดผลและประเมินผลตามสมรรถนะและทักษะวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษา ห้องสมุดจัดหนังสืออ่านประกอบ วิชาชีพเกษตรมากยิ่งขึ้น ครูผลิตสื่อการสอนที่ทันสมัย จัดให้มีบุคลากรผู้มีความรู้เฉพาะด้านสื่อการสอนทางวิชาชีพเกษตร และเปิดการเรียนการสอนทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ

ศิวพร ละหารเพชร (2562) ได้ศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ครูที่มีเพศและวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.55 ส่วนประสบการณ์ทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกัน 3) ผลการศึกษาแนวทางในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่การพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้จัดทำเครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย นำผลการประกันคุณภาพภายในมาพัฒนาสถานศึกษา และส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสม จากผลการวิจัยสถานศึกษาควรจัดทำและพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของสถานศึกษานำภูมิปัญญาท้องถิ่นหรือเครือข่ายผู้ปกครองชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมปรับปรุงระบบสารสนเทศในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนส่งเสริมให้ครูมีการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายที่มีอยู่ในท้องถิ่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

กัลยา สุริย์ (2565) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาแพร่ ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการ พัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู และ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแพร่ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน ส่วนช่วงอายุที่ต่างกันในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

เชสเตอร์ (Cherster, 1996) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการบริหารวิชาการของผู้บริหารวิชาการของผู้บริหารการศึกษาทั่วประเทศของสหรัฐอเมริกา พบว่า พฤติกรรมที่ทำให้การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารมีสมรรถภาพสูง เนื่องจากการส่งเสริมให้ครูมีความสามารถเพิ่มขึ้น ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลายๆ วิธีอธิบายปัญหาการปรับปรุงการสอนในที่ประชุม จัดปฐมนิเทศเพื่อช่วยเหลือครูใหม่ หาวิธีวิจารณ์งานของครูแบบดีเพื่อก่อโดยไม่ให้เสียกำลังใจ จัดให้มีการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาเพิ่มเติม

Mc Cathy (1971) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่ช่วยผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ พบว่ากลุ่มครูที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการเกี่ยวกับบทบาทในการบริหารงานด้านวิชาการ เรื่องสังเกตการณ์สอน การวัดผลและประเมินผล การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

สมิทธิ์ (Smith, 2006) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารงานวิชาการ ในสหรัฐอเมริกา พบว่าการจะทำให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพสูง ต้องส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลายๆวิธี ให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดวางแผนการอบรม จัดโครงการให้ครูได้สับเปลี่ยนกันเยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการณ์สอน การประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงาน การสาธิตการสอน การนิเทศครูใหม่ วิจารณ์การปฏิบัติงานครูโดยไม่เสียกำลังใจให้ครูมีเวลาสอนมากขึ้น ให้ครูมีส่วนร่วมในการเลือกวัสดุทัศนูปกรณ์ จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาแก่ครูตลอดจนค่าที่พักและครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 3.1 ประชากร
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา จำนวน 206 คน

ตารางที่ 3.1 การแสดงจำนวนประชากรผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

โรงเรียน	ผู้บริหารสถานศึกษา (คน)	ครูผู้สอน (คน)	รวม (คน)
เทศบาล 1 พะเยาประชานุกูล	2	36	38
เทศบาล2 แม่ตำดรุณเวทย์	2	42	44
เทศบาล 3 หล่ายอิงราษฎร์บำรุง	2	24	26
เทศบาล 4 ภูมิรินทร์ราษฎร์นุกูล	2	26	28
เทศบาล 5 แก้วปัญญาอุปถัมภ์	2	33	35
เทศบาล 6 ครุบาอินโตรัฐประชาอุทิศ	2	33	35
รวม	12	194	206

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา เป็นเครื่องมือสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกเป็น เพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานมีลักษณะเป็นแบบการตรวจสอบแบบรายการ(Checklist)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยสร้างคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ คือ ระดับ 5 ระดับ 4 ระดับ 3 ระดับ 2 และระดับ 1 ซึ่งได้ถามความคิดเห็นให้ครอบคลุมการบริหาร งานวิชาการ 4 ด้าน คือ

- 1.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.การจัดการเรียนการสอน
- 3.การวัดผลประเมินผล
- 4.การประกันคุณภาพภายใน

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (Likert, 1987 cited in Bast & Kahn, 1993)

ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยจัดส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังเทศบาลเมืองพะเยา และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามลำดับดังนี้

1) ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ขอหนังสือจากสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก เพื่อขอความอนุเคราะห์ เก็บข้อมูลงานวิจัยไปยังเทศบาลเมืองพะเยา เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2) ผู้วิจัยติดตามขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองในช่วงระหว่าง เดือนสิงหาคม พ.ศ. 2567 ถึง เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2567 โดยผู้วิจัยได้ติดตามถ้าเก็บครั้งแรกไม่ได้ผู้วิจัยจะติดตามเก็บในรอบต่อไปโดยขออนุญาตวันเวลาในการเก็บแบบสอบถามจนได้ครบตามจำนวน

3) ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามและจึงนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับความมุ่งหมายในการศึกษา โดยมีขั้นตอนดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ร้อยละ (percentage)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามสภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียน ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยจากแบบสอบถามตามเกณฑ์ ของบุญชม ศรีสะอาด (2556)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 -4.50 ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) การเปรียบเทียบความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาของครูผู้สอน ตามปัจจัยพื้นฐานโดยใช้สถิติการทดสอบค่า F (F-test) หรือการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ ค่า T (T-test)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา และเปรียบเทียบความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในการวิจัยครั้งนี้ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน จำนวนกลุ่มประชากรตัวอย่าง
μ	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
σ	แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน การทดสอบค่าที (t - test)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน (F - test)
Sig	แทน นัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.2 การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย ได้กำหนดวิธีวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ตามขอบข่ายภารกิจการบริหารงานวิชาการโรงเรียน 4 ด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

ตารางที่ 4.1 การแสดงข้อมูลพื้นฐาน จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน

ข้อ	การจำแนกข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
1.	เพศ		
	ชาย	55	26.7
	หญิง	151	73.3
2	อายุ		
	น้อยกว่า 30 ปี	8	3.9
	30 – 40 ปี	51	24.8
	41 – 50 ปี	78	37.9
	51 ปีขึ้นไป	69	33.5
3	ตำแหน่ง		
	ผู้บริหาร	12	5.8
	พนักงานครูเทศบาล	147	71.3
	พนักงานจ้างตามภารกิจ	23	11.2
	พนักงานจ้างเหมาบริการ	24	11.7
4	ประสบการณ์การทำงาน		
	น้อยกว่า 5 ปี	11	5.3
	5-10 ปี	33	16.0
	11 -15 ปี	61	29.6
	16 ปี ขึ้นไป	101	49.0
รวม		206	100

จากตารางที่ 4.1 การแสดงความคิดเห็นสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จากประชากร ทั้งหมด 206 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน พบว่า

ประชากรส่วนใหญ่ พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 เพศชาย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7

อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 อายุ 30 – 40 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 และอายุ น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9

ตำแหน่งพนักงานครูเทศบาล จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 71.3 พนักงานจ้างเหมาบริการจำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 และผู้บริหาร จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8

ประสบการณ์การทำงาน 16 ปี ขึ้นไป จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 ประสบการณ์การทำงาน 11 -15 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 และประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 5 ปีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ตามข้อบ่งชี้ภารกิจการบริหารงานวิชาการโรงเรียน 4 ด้าน ในภาพรวม

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ในภาพรวม

สภาพการบริหารงานวิชาการ	N = 206		ระดับการบริหารงานวิชาการ
	μ	σ	
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.32	0.735	มาก
การจัดการเรียนการสอน	4.53	0.617	มากที่สุด
การวัดผลประเมินผล	4.46	0.658	มาก
การประกันคุณภาพภายใน	4.50	0.663	มาก
รวม	4.46	0.672	มาก

จากตารางที่ 4.2 การแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จำนวน 206 คน ที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 4.53$) ด้านการประกันคุณภาพภายใน ($\mu = 4.50$) ด้านการวัดผลประเมินผล ($\mu = 4.46$) และด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 4.32$) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	N = 206		ระดับการบริหารงานวิชาการ
	μ	σ	
1. มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนและ ท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.25	0.729	มาก
2. ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.22	0.745	มาก
3. โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และบริหารจัดการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสม	4.47	0.675	มาก
4. โรงเรียนมีการประเมินผลก่อนใช้-หลังใช้หลักสูตรสถานศึกษา	4.26	0.794	มาก
5. โรงเรียนมีการพัฒนา ปรับปรุง หลักสูตรของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี	4.41	0.698	มาก
รวม	4.32	0.735	มาก

จากตารางที่ 4.3 การแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.32$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าโรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และบริหารจัดการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสม ($\mu = 4.47$) โรงเรียนมีการพัฒนา ปรับปรุง หลักสูตรของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี ($\mu = 4.41$) โรงเรียนมีการประเมินผลก่อนใช้-หลังใช้หลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 4.26$) มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนและ ท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 4.25$) และครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\mu = 4.22$) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ด้านการจัดการเรียนการสอน

ด้านการจัดการเรียนการสอน	N = 206		ระดับการบริหารงานวิชาการ
	μ	σ	
1. ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชา	4.54	0.674	มากที่สุด
2. ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.51	0.599	มากที่สุด
3. ครูผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.48	0.645	มาก
4. การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้	4.52	0.547	มากที่สุด
5. ครูผู้สอนมีการบันทึกหลังสอนทุกครั้งและนำผลบันทึกหลังสอน ไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้	4.49	0.615	มาก
6. โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.66	0.602	มากที่สุด
รวม	4.53	0.617	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.4 การแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ในด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.53$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าโรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ($\mu = 4.66$) ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชา ($\mu = 4.54$) การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\mu = 4.52$) และครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ($\mu = 4.51$) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนครูผู้สอนมีการบันทึกหลังสอนทุกครั้งและนำผลบันทึกหลังสอน ไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ($\mu = 4.49$) และครูผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\mu = 4.48$) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านการวัดและประเมินผล	N = 206		ระดับการบริหารงานวิชาการ
	μ	σ	
1. โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลของสถานศึกษา	4.46	0.695	มาก
2. ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา สาระการ เรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	4.57	0.642	มากที่สุด
3. มีการตรวจสอบการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือ วัดผลประเมินผลให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ	4.37	0.671	มาก
4. การพัฒนาระบบการวัดผล ประเมินผลของโรงเรียน ให้สามารถวัดได้อย่างรอบด้าน ทุกมิติ รวมทั้ง ประเมินตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง ตามสภาพจริง	4.43	0.626	มาก
5. มีการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นประจำทุกปี	4.49	0.646	มาก
รวม	4.46	0.658	มาก

จากตารางที่ 4.5 การแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ในด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.46$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน ($\mu = 4.57$) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนมีการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุง การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นประจำทุกปี ($\mu = 4.49$) โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา ($\mu = 4.46$) การพัฒนาระบบการวัดผล ประเมินผลของโรงเรียน ให้สามารถวัดได้อย่างรอบด้าน ทุกมิติ รวมทั้งประเมินตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง ตามสภาพจริง ($\mu = 4.43$) และมีการตรวจสอบการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผลประเมินผล ให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ($\mu = 4.37$) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ด้านการประกันคุณภาพภายใน

ด้านการประกันคุณภาพภายใน	N = 206		ระดับการบริหารงานวิชาการ
	μ	σ	
1. โรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างสถานศึกษาให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.52	0.622	มากที่สุด
2. โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก	4.55	0.652	มากที่สุด
3. โรงเรียนมีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี(SAR) โดยผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและเผยแพร่ต่อสาธารณชน	4.53	0.682	มากที่สุด
4. โรงเรียนมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ถูกต้องและเป็นระบบ	4.44	0.680	มาก
5. โรงเรียนมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุงพัฒนา อย่างต่อเนื่อง	4.49	0.682	มาก
รวม	4.50	0.663	มาก

จากตารางที่ 4.6 การแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ด้านการประกันคุณภาพภายใน พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.50$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ($\mu = 4.55$) โรงเรียนมีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี(SAR) โดยผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและเผยแพร่ต่อสาธารณชน ($\mu = 4.53$) โรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างสถานศึกษาให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\mu = 4.52$) อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนโรงเรียนมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 4.49$) และโรงเรียนมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ถูกต้องและเป็นระบบ ($\mu = 4.44$) อยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น
สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทดสอบสมมติฐาน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบสมมติฐานด้วย
วิธีการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปร 2 (t - test) และวิธีการวิเคราะห์ความ
แปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ซึ่งปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นสภาพการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ประกอบด้วยปัจจัยต่อไปนี้

1. เพศ
2. อายุ
3. ตำแหน่ง
4. ประสบการณ์การทำงาน

ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานงานวิจัยทั้งสิ้นจำนวน 4 สมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 เพศ มีผลต่อความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

สมมติฐานที่ 2 อายุ มีผลต่อความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

สมมติฐานที่ 3 ตำแหน่ง มีผลต่อความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

สมมติฐานที่ 4 ประสบการณ์การทำงาน มีผลต่อความคิดเห็นสภาพการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 เพศ มีผลต่อความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผู้วิจัยทำการทดสอบสมมติฐานโดยวิธีการวิเคราะห์
เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง 2 ตัว (t - test) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเพศ กับสภาพการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ระดับการบริหารงานวิชาการ					
	เพศ	N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
1. การพัฒนาหลักสูตร	ชาย	55	4.4073	.68983	.04160
	หญิง	151	4.2927	.74839	.02724
2. การจัดการเรียนการสอน	ชาย	55	4.5485	.63754	.03510
	หญิง	151	4.5265	.60920	.02024
3. การวัดผลประเมินผล	ชาย	55	4.4255	.69729	.04205
	หญิง	151	4.4781	.64367	.02343
4. การประกันคุณภาพภายใน	ชาย	55	4.4000	.74970	.04521
	หญิง	151	4.5444	.62578	.02277
รวม	ชาย	55	4.4497	.69416	.02043
	หญิง	151	4.4636	.66374	.01179

จากตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของเพศ กับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา พบว่า ค่าเฉลี่ยสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยาของเพศหญิงเท่ากับ 4.4636 และในส่วน of เพศชาย เท่ากับ 4.4497

ตารางที่ 4.8 แสดงผลการทดสอบสมมติฐาน ที่ 1 เพศมีผลต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ระดับการบริหารงานวิชาการ	t	P-value	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. การพัฒนาหลักสูตร	2.218	.027	แตกต่างกัน
2. การจัดการเรียนการสอน	.555	.579	ไม่แตกต่างกัน
3. การวัดผลประเมินผล	-1.136	.256	ไม่แตกต่างกัน
4. การประกันคุณภาพภายใน	-3.101	0.002	แตกต่างกัน
รวม	-.599	.549	ไม่แตกต่าง

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.8 ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ t – test พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ไม่แตกต่างกัน มีค่า P-value เท่ากับ .549 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ($.549 > 0.05$) นั่นคือ เพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็น ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการประกันคุณภาพภายใน แตกต่างกัน ส่วนเพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดผลประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 2 อายุ มีผลต่อความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผู้วิจัยทำการทดสอบสมมติฐานโดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.9 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 อายุ กับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ระดับการบริหารงานวิชาการ	F	P-value	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. การพัฒนาหลักสูตร	3.393	0.017	แตกต่างกัน
2. การจัดการเรียนการสอน	1.796	0.146	ไม่แตกต่างกัน
3. การวัดผลประเมินผล	5.121	0.002	แตกต่างกัน
4. การประกันคุณภาพภายใน	4.474	0.004	แตกต่างกัน
รวม	5.363	0.001	แตกต่างกัน

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.9 ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ One-way ANOVA พบว่า อายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน มีค่า P-value เท่ากับ .001 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ($.001 < 0.05$) นั่นคือ อายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดผลประเมินผล และการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน ส่วนอายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นการบริหารงานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 3 ตำแหน่ง มีผลต่อความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผู้วิจัยทำการทดสอบสมมติฐานโดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One -way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.10 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 ตำแหน่ง กับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ระดับการบริหารงานวิชาการ	F	P-value	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. การพัฒนาหลักสูตร	2.688	0.045	แตกต่างกัน
2. การจัดการเรียนการสอน	3.758	0.011	แตกต่างกัน
3. การวัดผลประเมินผล	3.391	0.018	แตกต่างกัน
4. การประกันคุณภาพภายใน	0.235	0.872	ไม่แตกต่างกัน
รวม	3.689	0.011	แตกต่างกัน

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.10 ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ One -way ANOVA พบว่าตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน มีค่า P-value เท่ากับ .011 ซึ่งมีค่ามากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (.011 < 0.05) นั่นคือ ตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความเห็นการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล แตกต่างกัน ส่วนตำแหน่งที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพภายใน ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ 4 ประสิทธิภาพการทำงาน มีผลต่อความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ผู้วิจัยทำการทดสอบสมมติฐานโดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ตารางที่ 4.11 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 ประสิทธิภาพการทำงาน กับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ระดับการบริหารงานวิชาการ	F	P-value	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. การพัฒนาหลักสูตร	4.115	0.006	แตกต่างกัน
2. การจัดการเรียนการสอน	2.026	0.028	แตกต่างกัน
3. การวัดผลประเมินผล	4.543	0.004	แตกต่างกัน
4. การประกันคุณภาพภายใน	0.847	0.468	ไม่แตกต่างกัน
รวม	2.274	0.048	แตกต่างกัน

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4.11 ผลการทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ One-way ANOVA พบว่า ประสิทธิภาพการทำงาน ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน มีค่า P-value เท่ากับ .048 ซึ่งมีความมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 ($0.048 < 0.05$) นั่นคือ ประสิทธิภาพการทำงาน ที่แตกต่างกัน มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาทางด้าน พบว่า ประสิทธิภาพการทำงาน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล แตกต่างกัน ส่วนประสิทธิภาพการทำงาน ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา และเปรียบเทียบความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยาของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ตามตัวแปรเพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงานตามตัวแปรสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ประชากรที่ใช้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จำนวน 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล และประมวลผล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติ t -test และสถิติ One-way ANOVA

5.1 สรุปผลการวิจัย

การแสดงความความคิดเห็นสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จากประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 206 คน คิดเป็นร้อยละ 100 จำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน พบว่า ประชากรส่วนใหญ่พบว่า เป็นเพศหญิง จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ 73.3 เพศชาย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 37.9 อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 33.5 อายุ 30 – 40 ปี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 24.8 และอายุ น้อยกว่า 30 ปี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.9 ตำแหน่งพนักงานครูเทศบาล จำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 71.3 พนักงานจ้างเหมาบริการ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 11.7 พนักงานจ้างตามภารกิจ จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 และผู้บริหาร จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.8 ประสบการณ์การทำงาน 16 ปี ขึ้นไป จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 49.0 ประสบการณ์การทำงาน 11 -15 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 29.6 ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 16.0 และประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 5 ปีจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3

การแสดงความความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จำนวน 206 คน ที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ด้าน พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่าด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการประกันคุณภาพภายใน ด้านการวัดผลประเมินผลและด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การแสดงความความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายข้อพบว่าโรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และบริหารจัดการใช้หลักสูตรอย่าง โรงเรียนมีการพัฒนา ปรับปรุง หลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โรงเรียนมีการประเมินผลก่อนใช้-หลังใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนและ ท้องถิ่นในการจัดทำ

หลักสูตรสถานศึกษา และครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ด้านการจัดการเรียนการสอน การแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชา การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้และครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนครูผู้สอนมีการบันทึกหลังสอนทุกครั้งและนำผลบันทึกหลังสอน ไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และครูผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อยู่ในระดับมาก

ด้านการวัดผลประเมินผล การแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ครูผู้สอน มีการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนมีการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นประจำทุกปี โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา การพัฒนาระบบการวัดผลประเมินผลของโรงเรียนให้สามารถวัดได้อย่างรอบด้าน ทุกมิติ รวมทั้งประเมินตัวชี้วัดระหว่างทาง และตัวชี้วัดปลายทาง ตามสภาพจริง และมีการตรวจสอบการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมาก

ด้านการประกันคุณภาพภายใน การแสดงความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก โรงเรียนมีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี(SAR) โดยผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและเผยแพร่ต่อสาธารณชน โรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างสถานศึกษาให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนโรงเรียนมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่องและโรงเรียนมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ถูกต้องและเป็นระบบ อยู่ในระดับมาก

สรุปผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา

สมมติฐานที่ 1 เพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรและการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน ส่วนเพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดผลประเมินผลไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 อายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดผลประเมินผล และการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน ส่วนอายุที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3 ตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ตำแหน่ง ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการวัดผลประเมินผล แตกต่างกัน ส่วนตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพภายใน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 4 ประสบการณ์การทำงาน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประสบการณ์การทำงาน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล แตกต่างกัน ส่วนประสบการณ์การทำงาน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพภายในไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

5.2 อภิปรายผล

ความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา พบว่าโดยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 41 – 50 ปี ตำแหน่งพนักงานครูเทศบาล และประสบการณ์การทำงาน 16 ปี ขึ้นไป มีความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อจัดลำดับค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการจัดการเรียนการสอน ลำดับที่ 2 ด้านการประกันคุณภาพภายใน ลำดับที่ 3 ด้านการวัดผลประเมินผล ลำดับที่ 4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสามารถอภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นเพราะโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา มีการนิเทศการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชา การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน ครูผู้สอนมีการบันทึกหลังสอนทุกครั้งและนำผลบันทึกหลังสอนไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และครูผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุรพล เย็นเจริญ (2543)

ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่าความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ สอดคล้องกับความสนใจ และการจัดการแก้ปัญหาจากประสบการณ์จริงตามความถนัดของผู้เรียน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

ด้านการประกันคุณภาพภายใน พบว่า ความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะโรงเรียนมีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก โรงเรียนมีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (SAR) โดยผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและเผยแพร่ต่อสาธารณชน โรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างสถานศึกษาให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และโรงเรียนมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ถูกต้องและเป็นระบบ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของจินตนา จันทร์คำ (2562) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยาลงจังหวัดพะเยา ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาสภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยาลง ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนด้านการพัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้านการพัฒนาสื่อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาด้านการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้และด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชนตามลำดับ และผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารวิชาการของโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยาลง จำแนกตาม เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน พบว่าแตกต่างกัน

ด้านการวัดผลประเมินผล พบว่า ความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐาน มีการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นประจำทุกปี โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา การพัฒนาระบบการวัดผล ประเมินผลของโรงเรียนให้สามารถวัดได้อย่างรอบด้าน ทุกมิติ รวมทั้งประเมินตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง ตามสภาพจริง และมีการตรวจสอบการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผล ประเมินผลให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของนวรรณ พวงลำไย (2562) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา ผลการศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของครู วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารงานวิชาการทุกด้าน อยู่ในระดับมาก เช่นกัน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านวัดผลและ ประเมินผล ด้านแผนกวิชา ด้านพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอนด้านวิทยบริการ

และห้องสมุด และด้านอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามลำดับ ข้อเสนอแนะคือจัดการประชุมแผนกวิชาอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง กำหนดการส่งแผนการจัดการเรียนรู้ที่ชัดเจนขึ้น ครูเปิดโอกาสให้นักเรียน นักศึกษา ได้มีส่วนร่วมการประเมินในรายวิชาของตนเอง จัดหาบุคลากรผู้มีความรู้เรื่องการวัดผลและประเมินผลตามสมรรถนะและทักษะวิชาชีพของนักเรียน นักศึกษาห้องสมุดจัดหนังสืออ่านประกอบวิชาชีพเกษตรมากยิ่งขึ้น ครูผลิตสื่อการสอนที่ทันสมัย จัดให้มีบุคลากรผู้มีความรู้เฉพาะด้านสื่อการสอนทางวิชาชีพเกษตร และเปิดการเรียนการสอนทวิภาคีร่วมกับสถานประกอบการ

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า ความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อยู่ในระดับมาก เป็นเพราะโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยามีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และบริหารจัดการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสม โรงเรียนมีการพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี โรงเรียนมีการประเมินผลก่อนใช้-หลังใช้หลักสูตรสถานศึกษา มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนและ ท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของทรงสมร คชเลิศ (2543) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน สาขาพัฒนการชนบุรี วิชาเอกการเลขาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ในด้านการศึกษาวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

เพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน ส่วนเพศที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนและ ด้านการวัดผลประเมินผลไม่แตกต่างกัน

อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวัดผลประเมินผลและการประกันคุณภาพภายในแตกต่างกัน ส่วนอายุที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการจัดการเรียนการสอนไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับ Mc Cathy (1971) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มัธยมศึกษาในรัฐนิวเจอร์ซีย์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการ พบว่ากลุ่มครูที่มีความคิดเห็นไม่สอดคล้องกับผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ เกี่ยวกับบทบาทในการบริหารงานด้านวิชาการเรื่องสังเกตการณ์สอน การวัดผลและประเมินผล การจัดตั้งคณะกรรมการบริหารวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

ตำแหน่งที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ตำแหน่งที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล แตกต่างกัน ส่วนตำแหน่งที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านการประกันคุณภาพภายใน ไม่แตกต่างกัน

ประสบการณ์การทำงาน ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ประสบการณ์การทำงาน ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็น เกี่ยวกับการบริหารวิชาการด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล แตกต่างกัน ส่วนประสบการณ์การทำงาน ที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ด้านการประกันคุณภาพภายใน ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกัลยา สุรีย์ (2565) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาแพร่ ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาแพร่ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ทำงาน ส่วนช่วงอายุที่ต่างกันในภาพรวมมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

5.3 ข้อเสนอแนะจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

1. ด้านการวัดและประเมินผล ควรมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และปรับปรุงเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ
2. ควรจัดให้มีการประชุมระดับฝ่ายวิชาการโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21

5.4 ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อสภาพการบริหารงานวิชาการ ด้านต่างๆ เพิ่มเติม เช่น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมการเรียนรู้ และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
2. ควรศึกษาสภาพปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานนโยบายและแผนงานของโรงเรียน

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ.(2551).หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551.ค้นเมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2567, http://academic.obec.go.th/images/document/1559878925_d_1.pdf
- กัลยา สุริย์.(2565).การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาแพร่.การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการศึกษา สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก.
- เกศรา ตุ่มคำ (2562).การศึกษาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนบ้านแม่ชะบุ อำเภอสะเมิง จังหวัด เชียงใหม่ ตามกระบวนการ PDCA .การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา การบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เกษม วัฒนชัย. (2555).การปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี่.
- ขวัญพิชชา มีแก้ว.(2562).การบริหารสถานศึกษาที่มีผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี.วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- จรุณี แก้วเอียน. (2557). เทคนิคการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา กลยุทธ์และแนวทางการปฏิบัติ สำหรับผู้บริหารมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. สงขลา:ขานเมืองการพิมพ์.
- จารุวรรณแก้วจันทร์ธา. (2561). ศึกษาสภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การมัธยมศึกษาเขต 26.วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารจัดการการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม.
- จินตนา แก้วจันทร์คำ.(2562).การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา จังหวัดพะเยา.การค้นคว้าอิสระหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก.
- จรัพร มุลณี .(2565).ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครูในศตวรรษที่ 21 ของสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1.การค้นคว้าอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยเกริก.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2551).การบริหารงานวิชาการและการนิเทศภายในสถานศึกษา.พิมพ์ครั้งที่ 5. ปัตตานี:ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษาสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ฐาปณีย์ จำปา.(2555). การวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน(ปัญหาด้านการบริหารงานวิชาการ).
- นพวรรณ พวงลำไย .(2562).การบริหารงานวิชาการของครูวิทยาลัยการเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา. การค้นคว้าอิสระ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบัน วิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ศุภานันท์ บุญชิต. (2560). **การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของข้าราชการครูสำนักงานเขตหลักสี่สังกัดกรุงเทพมหานคร**. การค้นคว้าอิสระหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). **การประเมินมาตรฐานโรงเรียนปีการศึกษา 2543**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานสำนักนิเทศและพัฒนามาตรฐาน.
- สุราษฎร์ พรหมจันทร์. (2550). **ยุทธวิธีการเรียนการสอนวิชาเทคนิค**. ค้นเมื่อวันที่ 3 มีนาคม 2567, <http://fte.kmutnb.ac.th/wpcontent/uploads/2021/km/Didactic%20for%20TechED.pdf>
- เสรี ภัคดี . (2564). **กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดยะลา**.วิทยานิพนธ์นี้ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
- อนุชิต สุขกลี .(2560).**การศึกษาบทบาทการบริหารสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด**.วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- Chester. (1996). **An Introduction to School Administration : Selected Reading**.New York : Mc Millan Company.Dissertation Abstract International. 139 - A.
- McCathy. (1971). **“The Role of the Secondary School Principals in New Jersey,”** Dissertation Abstracts.
- Smith, J. (2006, October). **Technology - assisted Instruction and Student Advancement**.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่องานวิจัย

เรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัด
พะเยา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนใน
สังกัดเทศบาลเมืองพะเยา ตามขอบข่ายภารกิจการบริหารงานวิชาการโรงเรียน 4 ด้าน

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า จะได้รับความร่วมมือด้วยดีและขอขอบพระคุณท่านที่กรุณา
ตอบแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้

นางสาวหนึ่งฤทัย นนเลาพล
นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ตอนที่ 1
ข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคล

คำชี้แจง

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับข้อมูลพื้นฐานส่วนบุคคลของท่าน

1. เพศ

- () ชาย
() หญิง

2. อายุ

- () น้อยกว่า 30 ปี () 30-40 ปี
() 41-50 ปี () 51 ปี ขึ้นไป

3. ตำแหน่ง

- () ผู้บริหารสถานศึกษา () พนักงานครูเทศบาล
() พนักงานจ้างตามภารกิจ () พนักงานจ้างเหมาบริการ

4. ประสบการณ์ในการทำงาน

- () น้อยกว่า 5 ปี () 5-10 ปี
() 11 -15 ปี () 16 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2

สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

คำชี้แจง

โปรดอ่านข้อความในแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ตามความคิดเห็นของท่านว่าโรงเรียนของท่านมีการบริหารวิชาการอยู่ในระดับใด โดยระดับคะแนนต่างๆ มีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ระดับการบริหารงานวิชาการ				
		5	4	3	2	1
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						
1	โรงเรียนมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนและ ท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
2	ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
3	โรงเรียนมีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และบริหารจัดการใช้หลักสูตรอย่างเหมาะสม					
4	โรงเรียนมีการประเมินผลก่อนใช้-หลังใช้หลักสูตรสถานศึกษา					
5	โรงเรียนมีการพัฒนา ปรับปรุง หลักสูตรของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง เป็นประจำทุกปี					
การจัดการเรียนการสอน						
6	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชา					
7	ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน					
8	ครูผู้สอนมีการเลือกใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
9	การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้					
10	ครูผู้สอนมีการบันทึกหลังสอนทุกครั้งและนำผลบันทึกหลังสอน ไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้					
11	โรงเรียนมีการนิเทศการเรียนการสอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้					
การวัดผลประเมินผล						
12	โรงเรียนมีการกำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา					
13	ครูผู้สอนมีการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน					
14	มีการตรวจสอบการสร้างและปรับปรุงเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ					
15	การพัฒนากระบวนการวัดผล ประเมินผลของโรงเรียนให้สามารถวัดได้อย่างรอบด้านทุกมิติ รวมทั้งประเมินตัวชี้วัดระหว่างทางและตัวชี้วัดปลายทาง ตามสภาพจริง					
16	มีการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นประจำทุกปี					

ข้อ	สภาพการบริหารงานวิชาการ	ระดับการบริหารงานวิชาการ				
		5	4	3	2	1
การประกันคุณภาพภายใน						
17	โรงเรียนมีการจัดระบบโครงสร้างสถานศึกษาให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา					
18	โรงเรียนมีการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานที่กำหนดเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก					
19	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี(SAR) โดยผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาและเผยแพร่ต่อสาธารณชน					
20	โรงเรียนมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ถูกต้องและเป็นระบบ					
21	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุงพัฒนา อย่างต่อเนื่อง					

ตอนที่ 3

ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาและปรับปรุง

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการจัดการเรียนการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านการวัดผลประเมินผล

.....

.....

.....

.....

.....

การประกันคุณภาพภายใน

.....

.....

แบบสอบถามเพื่องานวิจัย

เรื่อง สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองพะเยา จังหวัด
พะเยา

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งฤดี รัตนชัยศิลป์ รองอธิการบดี
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
บริหารธุรกิจดุซงกีบัณฑิต (บริหารธุรกิจ)
มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
2. นายโชคดี สกุกกวีพร ผู้อำนวยการกองการศึกษา
กองการศึกษา เทศบาลเมืองพะเยา
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขารัฐประศาสนศาสตร์
3. นางสาวนภิชญา คำทิพย์ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
กองการศึกษา เทศบาลเมืองพะเยา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ – นามสกุล นางสาวหนึ่งฤทัย นนเลาพล
2. วัน/เดือน/ปีเกิด 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2535
3. ภูมิลำเนา 162 หมู่ที่ 13 ตำบลโพนสวรรค์
อำเภอโพนสวรรค์ จังหวัดนครพนม 48190
4. วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี)
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
5. ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน นักสันทนการปฏิบัติการ กองการศึกษา เทศบาลเมืองพะเยา